

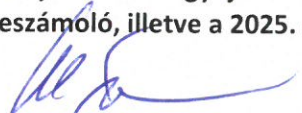
18573-1/2025.

Veresegyház Város Önkormányzata
2112 Veresegyház, Fő út 35. tel.: 28-588-600 fax: 28-588-646

Előterjesztés

Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 15/2024.(X.4.) önkormányzati rendelet 21.§ (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. március 12-i rendes/rendkívüli ülésére

Tárgy: Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a keretein belül működő „Helytörténeti gyűjtemény” 2024. évi tevékenységéről szóló beszámoló, illetve a 2025. évi munkatervének elfogadása

Előterjesztő:
Cserháti Ferenc polgármester

Közreműködött: Berze Lajos igazgató
Dr. Varga Kálmán
Kántor Zsuzsanna önkormányzati referens

Szakmai egyeztetés:
Székelyné Szabó Andrea aljegyző, osztályvezető

Az előterjesztés a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásáról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben foglaltakon alapul.

Tárgyalta: Kulturális, Köznevelési, Környezetvédelmi és Ifjúsági Bizottság

Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalható.
A döntés elfogadásához egyszerű/minősített döntés szükséges.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja értelmében kötelező önkormányzati feladat a kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 53. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezés alapján a nyilvános könyvtári ellátás rendszerének működtetése az állam és a helyi önkormányzatok feladata. Az 54. § (1) bekezdés h) pontja alapján a nyilvános könyvtár éves szakmai munkaterv alapján ellátja a törvényben felsorolt alapfeladatokat, és tevékenységéről éves szakmai beszámolót készít.

Fenti jogszabályi kötelezettségének eleget téve a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár igazgatója, Berze Lajos elkészítette az intézmény 2024. évi tevékenységéről szóló szakmai beszámolót, továbbá a 2025. évi szakmai munkatervet.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 50. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a fenntartó meghatározza és jóváhagyja a muzeális intézmény éves és középtávú feladatait, így különösen stratégiai tervét, munkatervét és beszámolóját, fejlesztési és beruházási feladatait.

Dr. Varga Kálmán összeállította a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2024. évi tevékenységéről szóló beszámolóját és a 2025. évre vonatkozó főbb terveket.

A Kulturális, Köznevelési, Környezetvédelmi és Ifjúsági Bizottság szakbizottságként a 2025. március 5. napján tartandó ülésén tárgyalja az előterjesztést.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény 2024. évi tevékenységéről szóló beszámolóját, valamint 2025. évi munkatervét jóváhagyólag fogadja el.

Mellékletek: - Beszámoló a Kölcsey Ferenc Város Könyvtár 2024. évi tevékenységéről
- A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2025. évi munkaterve
- Beszámoló a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2024. évi szakmai munkájáról és a 2025. év főbb tervei

Veresegyház, 2025. február 20.

Cserhádi Ferenc
polgármester

Pénzügyi egyeztetés:

Az előterjesztés pénzügyi fedezetet nem igényel.

Tóth Anett Ágnes
mb. pénzügyi osztályvezető

Az előterjesztés ellen törvényességi kifogást nem emelek:

dr. Kiss Béláné
jegyző

Határozati javaslat:

- 1.) Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jóváhagyja a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény 2024. évi tevékenységéről szóló éves szakmai beszámolót, valamint a Könyvtár 2025. évi munkatervét.
- 2.) A Képviselő-testület hozzájárul, hogy a beszámolót, továbbá a munkatervet a fenntartó általi elfogadást követően az intézmény igazgatója 15 napon belül megküldje a megyei könyvtár részére.

Határidő: 2025.03.31.

Felelős: polgármester, igazgató

**KÖLCSEY FERENC
VÁROSI KÖNYVTÁR**

Egy könyvtár. Számtalan történet.

Beszámoló
a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár
2024. évi tevékenységéről

Készítette: Berze Lajos
igazgató

Tartalomjegyzék

Rövid összefoglaló.....	3
A stratégiai célok végrehajtása.....	3
Szervezet.....	4
Infrastruktúra.....	5
Gyűjteményi információk.....	6
Szolgáltatások (változások, trendek).....	8
Minőségirányítás	9
Partnerségi együttműködések	10
PR/marketing/kommunikáció eredményei.....	11
Könyvtárhasználati tendenciák	12

Rövid összefoglaló

2024 több szempontból is sikerebb és néhány aspektusát tekintve kevésbé sikeres év volt, mint azt múlt januárban gondolni mertük.

A gyermekrészleg két új munkatársa, pedagógiai ismereteikre és gyakorlatukra alapozva olyan könyvtári programokat tudott megvalósítani, amelyek úgy az alkalmak számát, mint a résztvevők létszámát tekintve is messze felülmúlták a 2023-as esztendőt.

Elmondhatjuk azt is, hogy nem csak a legifjabb könyvtárlátogatók, de az összes könyvtárhasználók számát tekintve is emelkedés figyelhető meg. A beiratkozott olvasók száma és a könyvtárlátogatások száma is növekedett mintegy 7-8 %-kal.

Lelkes közösségi szolgáltató „munkatársaink” segítségével ugrászszerűen gyarapodott a digitalizált helyismereti, helytörténeti dokumentumaink száma. A nálunk dolgozó középiskolások közel 4000 fotót és egyéb dokumentumot digitalizáltak be az év során, amelyek feldolgozása és közzététele a közeli jövőben várható.

Szintén az örömteli tények közé tartozik, hogy megnyugtató módon sikerült megoldani a könyvtári helyiségek többségében a légkondicionálást, ami a nyári időszakban hatalmas segítséget jelent a könyvtár munkatársainak és látogatóinak egyaránt.

Sajnos a vártnál lassabban haladtunk a minőségügyi rendszer bevezetésével. Erre a tevékenységünkre 2025-ben nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk.

Szintén nem a jó hírek számát növeli, hogy az infláció könyv- és folyóiratpiacon megmutatkozó hatásai miatt a dinamikus emelkedő beszerzési keretünkben kevesebb dokumentumot tudtunk megvásárolni, mint az elmúlt évek során.

A stratégiai célok végrehajtása

A 2023-2027 közötti időszakra három alapvető célt jelöltünk ki a minőségügyi tevékenységünk keretében elkészített Könyvtári Stratégia című dokumentumban.

1. Az új könyvtár építésével kapcsolatos célok és feladatokat.
2. A jelenlegi elhelyezésünkkel kapcsolatos technikai és egyéb fejlesztésekkel összefüggő célok és feladatok.
3. A minőségirányítási rendszer bevezetésével kapcsolatos célok és feladatok.

Az új könyvtárral kapcsolatos céljaink tekintetében szembe kellett néznünk azzal a ténnyel, hogy az elmúlt időszak során az építőanyagárakban, illetve kivitelezési költségekben bekövetkezett negatív változások, valamint az e célra kiírt pályázatok hiánya egy új, a városhoz méltó könyvtárépület elkészítését a középtávú (2-4 éves) tervek közül a hosszabb (8-10 éve alatt megvalósítható) tervek közé kell áthelyezni. Egyetértve és egyeztetve a város vezetésével, életszerű és középtávú célként azt lehet megfogalmazni, hogy a Könyvtár a jelenlegi helyéről, ideiglenesen egy akadálymentesített, jobb elrendezésű és nagyobb alapterületű helyre költözhessen,

lehetőség szerint a városköz-ponton belül, míg rövid távon egy fiókkönyvtár kialakításával és megnyitásával lehessen javítani a könyvtári szolgáltatások színvonalán és hozzáférhetőségén.

Fentiekre tekintettel a 2024-ben már az átmeneti időszakra, illetve útszakaszra fókuszáltunk, s megkezdődött a fiókkönyvtár kialakításának és működtetésének tervezése és kivitelezése, amellyel párhuzamosan megkezdtuk az „átmeneti otthonunkként” megjelölt Petőfi utcai épületbe történő költözésre, a belső és külső terek kialakítására vonatkozó együtt gondolkodást.

Az informatikai hálózatunkat az év folyamán kimondottan korszerű, Ubiquiti márkájú aktív hálózati elemekkel bővítettük, illetve újítottuk fel. Ennek következtében minden részlegünkben stabil hálózati kapcsolatot tudtunk kialakítani a munkálomások számára, s külön eszközök alkalmazása nélkül is mindenhol erős, állandó wifi kapcsolattal tudtuk szolgálni a mobil eszközöket használó látogatóinkat.

Az év végén, a több, mint 800 000 Ft-os érdekeltségnövelő támogatás egy részéből olyan bútorokat vásárolhattunk, amelyek egy része a gyermekrészlegben az apróságok kiszolgálását segítik, míg egy másik része a felnőtt részlegben az iratok, az üzemeltetési és egyéb anyagok megfelelő tárolását, s ezáltal a helyiségben a rendezettség biztosítását teszik lehetővé.

A 2023-ban, a munkatársi gárdában bekövetkezett változások a minőségirányítási rendszer bevezetésében okozták a legnagyobb fennakadásokat. Az újonnan érkezett kollégák egyike sem dolgozott még olyan munkahelyen, ahol ilyen szisztéma működött volna, így nekik a helyi sajátosságok és munkafolyamatok elsajátításával párhuzamosan kellett megismerkedniük a TQM alapelveivel és azok könyvtári alkalmazhatóságával. Így a múlt évi tervekhez képest e területen az előrehaladás vártnál lassabb volt.

Szervezet

A Könyvtár 2024-ben engedélyezett létszámkerete 5 fő volt. A 2023-ban bekövetkezett változások – egy munkatárs GYES-re távozott, míg másikuk tartós betegállományba kényszerült – folyományaként még az évben két, pedagógus végzettséggel bíró új, tervekkel, ötletekkel és az ezek végrehajtásához szükséges lendülettel és energiával felvértezett kolléganő érkezett a könyvtárba. 2024 márciusában a tartós betegállományba került munkatársunkat sajnálatos módon leszázalékolták, így munkaviszonya megszűnt.

Az újonnan érkezett munkatársak közül az egyikük 2024 tavasza óta babát várt, s veszélyeztetett terhesként 2024. november végével orvosa betegállományba „parancsolta”.

Múlt év őszén jelentkezett könyvtárunkba önkéntesnek egy őrbottyáni, felsőfokú könyvtárosi végzettséggel bíró – azóta már – kolléganő, aki nem csak a helyismerteti, helytörténeti gyűjtőmunka területén rendelkezik felbecsülhetetlen értékű ismer-

retekkel és tapasztalattal, de könyvkötészeti tanulmányokat is folytat, illetve a gyakorlati marketing területén is dolgozott már, s ezek egy könyvtárban szintén hatalmas értékű tudást jelentenek. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy szülési szabadságra vonuló munkatársunk helyettesítésére alkalmazhattuk őt.

Így 2024. év végén összesen 7 munkatársa volt Könyvtárunknak, akik közül ketten, anyai feladataik ellátása okán, tényleges könyvtárosi munkát nem végeztek.

A munkatársak iskolai végzettség szerinti megoszlása:

- 6 fő felsőfokú végzettséggel (főiskola/Bsc, egyetem/Msc)
- 1 fő középfokú végzettséggel (könyvtáros asszisztens)

A szervezeti struktúrában 2024-ben változás nem történt, így a Könyvtár jelenleg is 2 szervezeti egységből – gyermek- és felnőtt részleg –, illetve egy telephelyből – Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény – áll.

Az év során a könyvtár egyik munkatársa sikeresen elvégezte az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete által szervezett „A könyvtárhasználati tananyag tartalma és módszertani kérdései” című továbbképzést, míg a könyvtár vezetője részt vett és elvégezte a NAV „ÁBPE-továbbképzés I. - a költségvetési szervek vezetői és gazdasági vezetői részére” című tanfolyamát.

Infrastruktúra

Sajnos a Könyvtár alpinfrastruktúrájában az elmúlt 26 évben változás nem történt. Intézményünk 1998 óta a Fő út 53. szám alatt található Átrium Üzletház épületében található. Itt mindössze három, üzleti célokra készült, 60-70 m²-es helyiségben, a körfolyosóból leválasztott, egyik oldaláról teljesen nyitott és rendkívül szűk internetponton (amely egyben – sőt, egyre inkább – a katalogizálási tevékenységnek és a folyóirat olvasónak is helyet ad), illetve három, kisméretű, a pincében – a víz- és szennyvízvezetékek alatt – elhelyezett raktárból próbálja meg kielégíteni a több, mint 2300 beiratkozott olvasójának, a könyvtárba érkező óvodás- és iskolás csoportoknak, illetve a rendezvények látogatóinak igényeit. Helyiségeink kis alapterületűek, könyvtári célokra alkalmatlanok, megvilágításuk rossz, a felnőtt és gyerek-részleg természetes fénnel való ellátása nem megoldott. A tereinket megfelelően berendezni nem lehetséges.

Nagy örömünkre fenntartónk pontosan érzékeli problémáinkat, így a tárgyévben a könyvtárhoz teljességgel méltatlan rácsrolókat hőszigetelt műanyag ajtókra cserélte, s ezzel párhuzamosan mindhárom, zárt helyiségünket klímaberendezésekkel is ellátta, így az olvasók és a látogatók komfortérzete is jelentősen javulhatott, különösen az extrém nyári hőség idején.

Amint azt a stratégiai célok megvalósulásáról szóló fejezetben már röviden ismertettem, a tárgyév folyamán beszereztünk

- 1 db Ubiquiti UniFi Dream Routert (802.11ax wifi, 2x PoE kimenet,
- 1 db Ubiquiti UniFi USW-24-POE Switchet (Gen2 24 Port + 2xSFP Gigabit PoE+),

- 4 db Ubiquiti Unifi U6 In-Wall Access Pointot

A router és a switch beszerzésére azért volt szükség, mert a régi, 8 éves eszközeink elérték azt a kort, amikor már egyre gyakoribbakká válnak a meghibásodások, s ebből fakadóan a szolgáltatás-kiesés, amit tudatos tervezéssel és beszerzéssel akadályoztunk meg.

Az access pointok munkába állítása révén tudtuk azt biztosítani, hogy mind a felnőtt, mind a gyermek részlegben és a kézikönyvtárban is egyenletes, stabil és erős wifi jelet biztosíthassunk a könyvtár látogatói számára.

Ennek a fejlesztésnek – ha nem is meglepő, de volumenét tekintve nem várt – következményei is lettek. Egyre több olyan vendég érkezik a könyvtárba, aki a kézikönyvtárat – egyébként teljesen érthető és kézenfekvő módon – „közösségi irodaként”, hosszabb rövidebb időszakra, kvázi munkahelyként kívánja használni. Az ilyen látogatásokra napi szinten került sor 2024-ben, ami rendkívül örömdetes, hiszen ez is a modern könyvtár szolgáltatásai közé kell, hogy tartozzon. Gyakran 2-3 olyan látogatónk is volt, akik munkájukat végzendő tértek be hozzánk. Ez viszont ismét rávilágított az intézmény elhelyezési problémáira. Egyrészt a viszonylag kis alapterületen, szeparáció nélkül dolgozó látogatók telefonjaikkal, üzenetváltásaikkal stb. egymást is zavarták időnként, másrészt – mivel a kézikönyvtár az intézményvezető „irodája” is egyben – a könyvtár mindennapi tevékenysége (telefonok, személyes kommunikáció) és a látogatók tevékenysége kölcsönösen zavarták egymást.

Az év során sajnos használhatatlanná vált a mentőegységünk, amelynek hiánya komoly kockázatot jelent számunkra, így azt 2025-ben pótolnunk kell.

Gyűjteményi információk

2024-ban közel 5.8 millió forintot költöttünk új könyvek és 303 ezer forintot folyóiratok, magazinok beszerzésére. Az összeg jelentős része a fenntartói támogatásból származott, míg kb. 451 000,- Ft-ot¹, *könyvtári érdekeltség-növelő támogatás* címén közvetlenül a központi költségvetésből kaptunk.

Ez összesen 2068 új könyv megvásárlását és 14 féle felnőtt és gyermek folyóirat éves előfizetését jelenti.

¹ A teljes támogatás összege 851.000 Ft volt, ennek több, mint 50%-ából vásároltunk dokumentumokat, a fennmaradó összeget infrastrukturális fejlesztésekre fordítottuk.

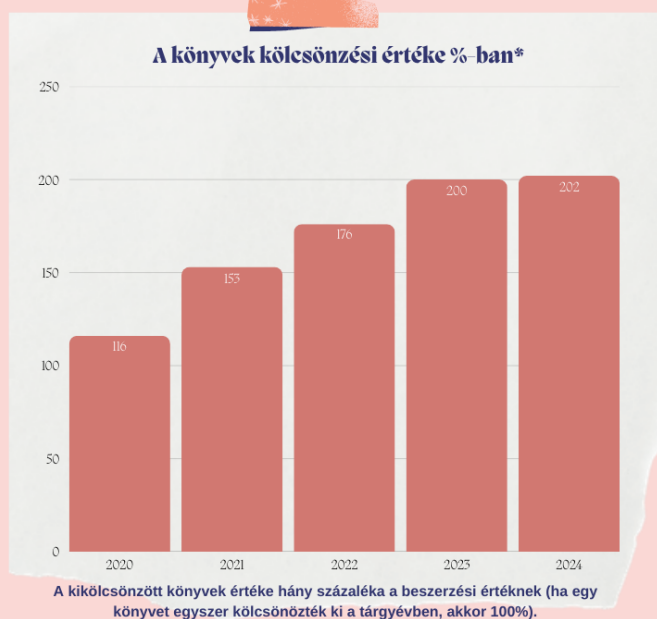

2024 SZÁMOKBAN

ÁLLOMÁNYADATOK

Újjonnan beszerezett dokumentumok száma és a beszerzésükre fordított össze eFt-ban

Szerencsére az éves keretünk lehetővé teszi, hogy az olvasók által keresett könyvjelölések jelentős részét beszerezhessük, de így is félmillió forint feletti értéket képviselnek azok a könyvek, amelyeket a múlt év során már nem volt lehetőségünk megvásárolni.

Az állományadatokat mutató infografikán jól látszik, miként változott az infláció hatására a beszerezett könyvek száma és a beszerzésükre fordított összeg aránya. Sajnos tényként kell kezelnünk, hogy egyre több pénzből egyre kevesebb új dokumentumot tudunk beszerezni.

Az azonban mindenképpen örömteli, hogy az új beszerzéseiket átlagosan és évente legalább kétszer kikölcsönzik az olvasók, amely szám azt mutatja, hogy beszerzési stratégiánkkal jól „célozzuk” meg az olvasói igényeket.

2024-ben is folytattuk a tervezett állományapasztást, amelynek keretében több, mint 600 fizikailag, vagy tartalmilag elavult, az olvasók által nem keresett dokumentumot selejteztünk le.

A gyűjtemény feltártsága évek óta teljesnek mondható, valamennyi, a könyvtár állományában lévő dokumentum megtalálható internetes katalógusunkban.

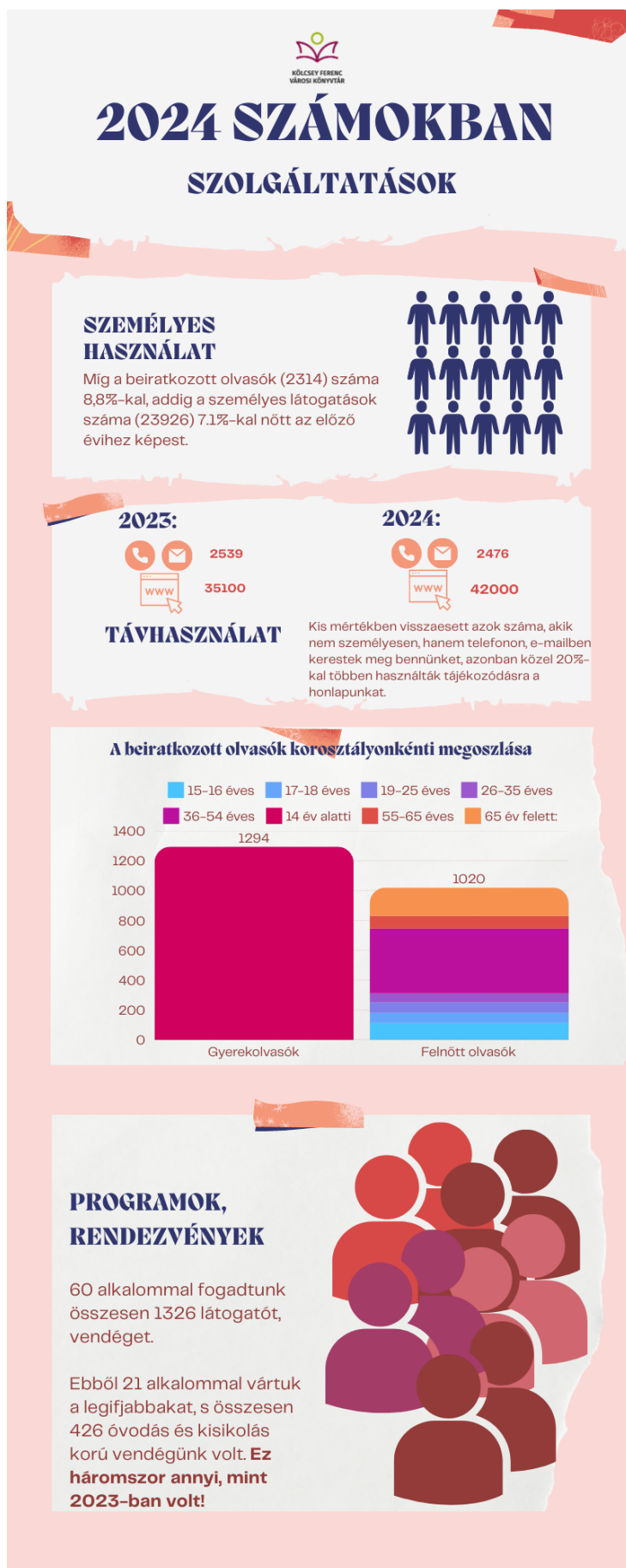
Tárgyév nyarán, a jogszabályi előírásoknak megfelelően részleges állományellenőrzést tartottunk. A gyermek-részleget érintő leltár összesen 95 db dokumentum hiányát tárta fel, amelyek bruttó értéke 80 593,5,- Ft. Ez a darabszámot tekintve a részleg állományának (12 299 db) 0.8%-a, míg az értéket tekintve a részleg állomány értékének 0.43%-a.

Az év során, a közösségi szolgáltatást vállaló diákok segítségével sikerült a Sándor Teréz-hagyaték keretében kapott fényképeket digitalizálnunk, így már közel 4000 archív fotó gazdagítja helytörténeti gyűjteményünket.

Szolgáltatások (változások, trendek)

A 2023-es évhez viszonyítva valamelyest lassabban nőtt a könyvtárba beiratkozók és a könyvtárlátogatások száma, de még így is elmondható, hogy a beiratkozások száma 8.8%-kal, míg a kölcsönzések száma 7.1%-kal nőtt az előző évihez képest. Azonban, ha figyelembe vesszük, hogy a város lakossága a rendelkezésekre álló adatok alapján kb. 2,5%-kal nőtt, úgy ezek az adatok örömtelinek mondhatók.

2024-ban összesen 60 alka-

lommal tartottunk előadásokat, klubfoglalkozásokat és egyéb rendezvényeket, amelyeken 1326 látogatót, résztvevőt fogadhattunk. A legnagyobb érdeklődés Bősze Ádám zenetörténész könyvbemutató előadásait kísérte. A két alkalom során összesen mintegy 200-an voltak kíváncsiak a komolyzenei standup-ként is meghatározható programokra.

A 2023 nyarán felvett gyerekkönyvtáros munkatársak egészen új színeket vittek a gyermekfoglalkozások meglévő palettájára. Így a tavalyi év során a könyvtári órák mellett diavetítéseket és papírszínházi előadásokat is szerveztünk legkisebb olvasóinknak. Így a 21 foglalkozás során 426 óvodást és kisiskolást láttunk vendégül.

Tovább nőtt azok száma, akik a honlapunkon keresztül tájékozódtak a könyvtár életéről, illetve akik az interneten keresztül vették igénybe szolgáltatásainkat (keresés a katalógusban, hosszabbítás, előjegyzés, gyarapítási javaslat stb.). Honlapunkon összesen 42000 látogatást regisztráltunk 2024-ben.

Elmondhatjuk, hogy a könyvtárunk iránt érdeklődők a közösségi médiában is követik híreinket, hirdetéseinket. A tárgyévben összesen 109.000 megtekintést értek el bejegyzéseink, s az ezekkel kapcsolatos interakciók (kedvelések, kattintások) 106%-kal nőttek az előző évhez képest.

Továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy az egyik legnépszerűbb kommunikációs eszközünkön, az elektronikus hírlevélen keresztül is rendszeresen tájékoztassuk azt a több, mint 1400 feliratkozót, aki megtisztelt bennünket érdeklődésével. 2024-ben 14 hírlevelet küldtünk el számukra, s elmondható, hogy miközben ezek olvasottsága rendszeresen meghaladta az 50%-ot, eközben a leiratkozások száma nem érte el a 0,1%-ot sem.

Folyamatosan csökken, illetve inkább stagnál az internetpont látogatóinak száma. Ennek oka egyrészt abban keresendő, hogy az internet a legtöbb helybeli számára szinte bárhol és bármilyen erre alkalmas eszköz segítségével elérhető, másrészt abban, hogy az internetpont – amely a katalógizáló munkatárs munkasztalának és számítógépének, valamint az folyóirat-olvasónak is helyet a – zsúfolt és semmiféle „privát szférát” nem biztosít.

Minőségirányítás

Ahogy a stratégiai célok végrehajtásáról szóló fejezetben már említettem, a gyermekrészlegben, még 2023-ban bekövetkezett változás nagymértékben rányomta bélyegét a 2024-es minőségirányítási tevékenységre is. Az újonnan érkező gyerekkönyvtárosoknak meg kellett ismerkedni a TQM alapú minőségügyi rendszer mibenlétével, annak könyvtári adaptációjával, s az ezzel kapcsolatos feladatokkal.

Így nagyjából az év második negyedétől folytathattuk abban a ritmusban a munkát, ahogyan azt az előző évek során elhatároztuk és megszoktuk.

Az év egyik kiemelkedően fontos feladata volt, hogy a már meglévő elégedettség- és igényvizsgálatok eredményei mellett olyan információkra is szert tegyünk, ame-

lyek nem elsősorban a Könyvtár látogatóitól, hanem általában a város lakóitól származnak, s tükrözik a Könyvtár általános ismertségét a városi polgárok körében. Ennek érdekében elvégeztünk egy úgynevezett „utcai kérdőíves felmérést”, amelynek során véletlenszerűen szólítottunk meg a legkülönbözőbb helyszíneken, különböző korosztályhoz tartozó, különböző nemű embereket, hogy megtudhassuk, mennyire ismerik intézményünket, mit gondolnak róla, illetve általában a könyvtárrakról, mint intézményekről, valamint arra is választ kerestünk, honnan szerzi információit a városról az „utca embere”.

Szintén elvégeztünk egy, a szervezeti kultúrára irányuló felmérést, amely segítségével azt szerettük volna feltérképezni, mit gondolnak a Könyvtár munkatársai a kollégák közötti viszonyokról, az intézményünkben elfogadott értékrendről, valamint a munkavégzés módjáról. A felmérés célja egy olyan szervezeti kultúra meghonosítása a Könyvtárban, amely egyaránt szolgálja az intézmény és a benne dolgozók érdekeit, elvárásait, ekként biztosítva a magas színvonalú szolgáltatásokat.

Noha a felmérés sok tekintetben hozott értékelhető eredményeket, összességében véve el kell mondanunk, hogy a választott módszer ilyen kis létszám esetén nem nyújt megfelelő támpontot a szükséges változások megtételéhez, így a jövőben másféleképpen fogjuk a szervezeti kultúrát vizsgálni Könyvtárunkban.

Az év során – teszt jelleggel – értékeltük a munkatársak előző évi teljesítményét is. Az értékelés célja elsősorban az volt, hogy feltérképezzük a kollégáink készségeit, képességeit, a munkavégzéshez kapcsolódó tulajdonságait, s ezek alapján határozzuk meg, hogy mely területeken, milyen jellegű fejlesztésre van szükségük ahhoz, hogy az egyéni céljaik és a szervezeti célok a lehető leginkább harmóniába kerülhessenek.

A teszt értékelés tapasztalatai alapján végül elkészült a Könyvtár munkatársi teljesítményértékelési szabályzata is.

Partnerségi együttműködések

Könyvtárunk több éve 3 alapfokú és 2 középfokú oktatási intézmény esetében látja el az iskolai könyvtári feladatokat. Emellett egyre erősödő kapcsolatokat ápolunk az óvodákkal is, így már heti szinten fogadunk csoportokat valamely óvodából, illetve az általános iskolák alsós osztályaiból, akik számára különböző foglalkozásokat tartanak gyerekkönyvtáros munkatársaink.

2024-ben 9 középfokú oktatási intézménnyel volt szerződésünk veresi lakhelyű közösségi szolgálatos diákok fogadására. Az elmúlt évek során most először jelentek kezdtek digitalizálási feladatokra a tanulók, így segítségükkel nagy lépést tehattünk a helyismereti, helytörténeti dokumentumok – elsősorban fényképek – digitalizálása terén. Így csak az elmúlt évben mintegy 3800, Veresegyházon készült fénykép került jó minőségben szkennelésre, de – nagy örömünkre – pl. sikerült digitalizálnunk a Civil Kör működéséhez kapcsolódó dokumentumokat több évtizedre visszamenően.

Szintén a digitalizálási tevékenységgel összefüggésben szerződést kötöttünk a Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtárral, akik vállalták, hogy az általunk rendelkezésre bocsátott helyismereti anyagokat – pl. a Demokrata Újság számait, illetve a Harang című kulturális, közéleti kiadvány 2002-2009 között megjelent példányait – szakszerűen és kereshető formában szkennelik be.

Könyvtárunk évek óta intézményi tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest megyei szervezetének. Az MKE PEMEKSZ éves rendezvényein – könyvtárosnap, gyermek- és olvasószolgálati szakmai nap stb. – rendszeresen képviseltetjük magunkat. Ezek az események, a kollegiális kapcsolatok ápolásán túl a szakmai tudásunk gyarapodásához is nagyban hozzájárulnak.

PR/marketing/kommunikáció eredményei

Amint az már említésre került, elsőszámú „PR és kommunikációs felületünk”, a honlapunk látogatottsága az előző évihez képest örömteli mértékben nőtt, így a könyvtár hírei, eseményei iránt érdeklődők első kézből informálódhattak a könyvtár ügyeiről. A pontos tájékoztatás érdekében az év folyamán több, mint 130 frissítést (hírt, eseményt, könyvajánlót) tettünk közzé weboldalunkon.

Mivel a „facebook korában” a többség legnagyobb közösségi oldalról tájékozódni, így mi is ügyeltünk arra, hogy valamennyi hírünk megjelenjen ezen a felületen is, de – a rendezvényekről szóló tájékoztatások kivételével – ezen megosztások is a könyvtár weboldalára vezették az érdeklődőket éppúgy, mint az elektronikus könyvtári hírlevelekben elhelyezett információk.

Amint az már említésre került, 2024-ben összesen 14 elektronikus hírlevelet küldtünk el az arra feliratkozott több, mint 1400 olvasónknak, bennük a könyvtár híreivel, könyv- és rendezvényajánlókkal. A webgalambos elemzések szerint a hírlevelek olvasottsága – kevés kivételtől eltekintve – 50-55% között mozog, ami ebben a műfajban a szakértők szerint kifejezetten jónak mondható. Ami szintén örömteli tény, hogy a hírlevélről leiratkozók aránya 0,1%, azaz olvasóink fontosnak tartják, hogy ezen a platformon is tájékozódhassanak a könyvtár híreiről.

A Veresnet TV munkatársainak köszönhetően hónapról hónapra a mozgókép segítségével is beszámolhattunk a könyvtári élet fontos eseményeiről. Általában havonta egy rövidebb (<1 perc) és egy hosszabb (>2-3 perc) összefoglalót láthattak a nézők a YouTube és a Facebook oldalain a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtárról.

Szintén elmondható, hogy a Veresi Krónika minden hónapban biztosítja számunkra a hirdetéseink megjelentetését a lap hasábjain, továbbá tudósítójuk valamennyi könyvtári rendezvényen jelen van, s nagyobb lélegzetvételű beszámolóikban tájékoztatja a lap olvasóit a könyvtári programokról. Így az elmúlt év során 21 alkalommal találkozhattak híreinkkel az érdeklődők a Krónika oldalain.

Könyvtárhasználati tendenciák

A tendenciákat figyelve, általánosságban elmondható, hogy a 2020-as évek elején, a könyvtári szolgáltatásokat is alapvetően meghatározó „sokkhatások” – a COVID, majd az energiaválság – nem rontották el a város lakóinak könyvtárhoz való viszonyát.

Részben az elmúlt 10 esztendőben tett erőfeszítéseinknek, részben a 2023-ban megugró inflációnak köszönhetően, amely a könyvek árán is erősen megmutatkozott, jelentősen – a városban élők lélekszámnövekedési ütemét meghaladó módon – nőtt a könyvtárba beiratkozók száma, amely a településen élők számával összevetve már közelíti a 11%-os beiratkozási arányt.

Ezzel együtt az is megfigyelhető, hogy a beiratkozott olvasók többször látogattak el hozzánk, így 2024-ben a személyes könyvtárhasználatok száma 8,8%-kal nőtt az előző évhez képest.

Sokan érdeklődnek programjaink iránt is. A „Szolgáltatások” fejezetben ismertetett számok mögött meghúzódó tények azt mutatják, hogy a könyvtári programoknak kialakult egy stabilnak mondható törzsközönsége, akik vagy (majdnem) minden előadásunkra eljönnek, vagy egy-egy, visszatérő előadó programjai iránt érdeklődnek rendszeresen.

Sajnálatos tény, hogy olyan, hagyományosan könyvtári szolgáltatások iránt, mint a tájékoztatás, könyvtárközi kölcsönzés vagy éppen a helyben olvasás, illetve internethasználat az elmúlt évek során folyamatosan csökken az érdeklődés. Ez ugyan részben országos jelenség, de minden bizonnyal hozzájárul az is, hogy a könyvtárat elhelyezése, fizikai terei, zsúfoltsága nem teszik igazán vonzóvá azok számára, akik olyan elfoglaltságot keresnek, amely huzamosabb itt tartózkodást feltételez. Másik oldalról megközelítve a kérdést, egy ezen a téren megmutatkozó „keresletnövekedést” jelenleg nem is tudnánk színvonalasan kielégíteni, mivel – épp a szűkös elhelyezésből fakadóan – jelenleg hozzávetőlegesen a szükséges könyvtáros létszám nagyjából fele áll a lakosság szolgálatában.

Ez már csak azért is komoly gond, mert a könyvtár, mint intézmény, egy adott településen belül a valid információk szakszerű szolgáltatásának helye kellene, hogy legyen, ráadásul ezt az információszolgáltatást részben proaktív módon kellene végeznie. Ennek a feladatának azonban csak úgy tehet eleget ha egy, a szakmai standardoknak megfelelő épületben, a lakosságszámhoz igazított létszámú, magasán kvalifikált és a helyi társadalom által ismert és elismert munkatársi gárdával láthatja el feladatát.

Veresegyház, 2025. február 20.

Berze Lajos
Berze Lajos
igazgató

**KÖLCSEY FERENC
VÁROSI KÖNYVTÁR**

Egy könyvtár. Számtalan történet.

**A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár
2025. évi munkaterve**

Készítette: Berze Lajos
igazgató

Tartalomjegyzék

Rövid összefoglaló.....	3
A stratégiai célok végrehajtása.....	3
Szervezet.....	5
Infrastruktúra	6
Gyűjteményi információk.....	7
Szolgáltatások.....	7
Minőségirányítás	8
Partnerségi együttműködések	9
PR/marketing/kommunikáció.....	9

Rövid összefoglaló

2025-ben kettős célt tűztünk ki magunk elé. Egyrészt továbbra is koncentrálnunk azon területekre munkánk során, amelyeken a jelenlegi elhelyezési körülmények között is sikeresen tudunk előre lépni, másrészt nagy figyelmet fordítunk a márciusban megnyíló fiókkönyvtárunkban nyújtott szolgáltatások színvonalára is.

Az elhelyezésünk javítása, új helyre történő költözésünk kapcsán igyekszünk a legszorosabban együttműködni a fenntartóval, illetve a Petőfi utcai épület átalakítását, bővítését, korszerűsítését végző valamennyi közreműködővel.

Folytatjuk a minőségirányítási rendszer bevezetését, adaptálását. Az elmúlt év tanulságaira alapozva újragondoljuk az elvégzendő feladatok prioritását, mennyiségét. Úgy határozzuk meg a munka menetét, hogy az a napi feladatellátás mellett is kivitelezhető és eredményes legyen.

Ez évben is szeretettel várjuk legifjabb látogatóinkat, érkezzenek akár szüleikkel egy-egy papírszínházi bemutatóval egybekötött kézműves foglalkozásra, vagy jöjjenek óvónőikkel, tanító nénijükkel, hogy csoportos könyvtári foglalkozáson vegyenek részt.

Idén is meg szeretnénk jelenni a városi rendezvényeken, hogy a település azon lakói számára is „láthatóvá váljon” könyvtárunk, akik eddig nem tudtak létezésünkről, vagy nem érdeklődtek szolgáltatásaink, programjaink iránt.

Folytatódnak a város lakói körében népszerű ismeretterjesztő előadások, klubestek, rendezvények. Idén is várjuk „rég”i előadóinkat, de hívunk újakat is, akik új témákkal lepik majd meg az erre kíváncsi könyvtárlátogatókat.

A stratégiai célok végrehajtása

Figyelembe véve a 2024. évi beszámolóban már megemlített változásokat, ez évben szükségessé vált az elfogadott stratégia módosítása. Ennek egyik sarkalatos pontja, hogy míg rövid távon a fiókkönyvtár megnyitására és népszerűvé tételére, addig középtávon az új, ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe való költözés előkészítésére és zökkenőmentes lebonyolítására helyezzük át a hangsúlyt. Ennek megfelelően 2025-re az alábbi három stratégiai célt tűztük ki magunk elé:

1. A fiókkönyvtár megnyitása, a szolgáltatás megkezdése:

Az új telephelyünkkel kapcsolatban a legfontosabb feladat, hogy a nyitás pillanatára – amely e munkaterv Bizottság, illetve testület elé kerülésekor már (remélhetőleg) múlt idő – valamennyi, a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges infrastrukturális feltétel adott legyen. A beszámoló elkészítésének pillanatában az alapvető bútorok beszerzése és összeszerelése megtörtént, illetve folyamatban van a fiókkönyvtári könyvállomány kiszállítása és elhelyezése. Még várat magára az internetkapcsolat kiépítése, amely – a 21. század első negyedének végén – meglepően nehéz feladatnak bizonyul.

Tekintve, hogy a fiókkönyvtárral kapcsolatos konkrét lakossági elvárásokat még nem ismerjük, így az év során folyamatosan monitorozni fogjuk a nyitvatartási idővel, az állománnyal és a szolgáltatási-portfólióval kapcsolatos igényeket. Az év utolsó negyedében ezeket az igényeket kielemezzük, s meghatározzuk az üzemeltetéssel összefüggő új szabályokat, feladatokat.

Ezen feladatok:

- a nyitvatartási idő és az engedélyezett és rendelkezésre álló létszám összehangolása;
- a székhely (Fő út) és a fiókkönyvtár közötti állománymozgás gyakoriságának meghatározása, a ki- és visszaszállítás gyakorlati lebonyolításának megoldása;
- a beszerzési igények alapos felmérése, koordinációja, a lehető legjobb állományforgás érdekében;
- a Fő úti épületben megszokott szolgáltatások iránti igény (pl. reprográfiai szolgáltatások, vagy éppen iskolás, óvodás csoportok látogatása) kezelése, kielégítése a fiókkönyvtárban;
- stb.

2. A Petőfi utcai épületbe történő költözés előkészítésében való részvétel

Az új, ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe való költözés tekintetében a fenntartóval és a Petőfi u. 3. alatt található épület átépítését, korszerűsítését, bővítését megtervező és kivitelező szakemberekkel a folyamatos kapcsolatot kívánunk tartani annak érdekében, hogy a Könyvtár új otthona – a rendelkezésre álló költségvetési források keretein belül – a lehető leginkább alkalmas legyen a korszerű könyvtári szolgáltatások nyújtására és közösségi igények kielégítésére.

- Mivel azt pontosan nem lehet tudni, hogy az „ideiglenes” ott tartózkodás milyen időintervallumot ölel fel, így ezen épület átépítése, korszerűsítése során is nagy figyelmet kell fordítani a „zöld és fenntartható könyvtár” alapelveinek érvényesülésére. Ez a kialakítási folyamat aspektusából azt jelenti, hogy az épületnek és a felszereléseknek a kivitelezés és a lehető legkisebb károsanyag-kibocsátással kell bírniuk, s törekedni kell, hogy

- mind a kivitelezésük, mind az üzemeltetésük a lehető legkisebb karbonlábnyommal járjon együtt; ez praktikusán a lehető legtöbb megújuló energiaforrás használatát teszi szükségessé.
- Szintén fontos és egyeztetendő szempont, hogy a Petőfi utcai épületet úgy kell kialakítani, hogy az egyfelől lehetővé tegye a könyvtári gyerek- és felnőtt programok megtartását a nagymértékű rendszeres belső átrendezések nélkül, valamint biztosítson elegendő helyet egyszerre 8-10 könyvtáros munkájához is.
3. A minőségirányítási rendszer bevezetésével és működtetésével kapcsolatos feladatok közül ebben az évben az alábbi – a vonatkozó fejezetben részletesen kibontott – célokat kívánjuk megvalósítani:
- a Könyvtári Stratégia aktualizálása;
 - a legfontosabb, illetve legkritikusabb 6-10 folyamat részletes folyamatábrájának, folyamatleírásának, kockázatértékelésének és mérési folyamatának kidolgozása;
 - az esélyegyenlőségi terv elkészítése;
 - a külső kommunikációs stratégia elkészítése;

Szervezet

A szervezeti struktúrában az év során változás nem várható.

A Könyvtár engedélyezett létszámkerete 2025-ben 6.5 fő. Noha a létszámunk emelkedett, azonban a szolgáltatási helyek száma is bővül (fiókkönyvtár), így a létszámkérdés továbbra is komoly kihívások elé fogja állítani Könyvtárunkat, hiszen egy járványos időszakban bekövetkező megbetegedések vagy a gyakran óhatatlanul egy időben jelentkező szabadságigények is nagyban megnehezítik a munkaszervezést, a nyitvatartás folyamatosságának biztosítását. Ehhez azt is hozzá kell tennem, hogy a teljes, engedélyezett létszámot csak az ősz közepén fogjuk elérni, mikor is munkatársunk visszatér a GYED-ről.

Sajnos jelen elhelyezési körülmények egy feloldhatatlan, ám annál nagyobb problémát jelentenek. A stabil szolgáltatások biztosításához, a munkafolyamatok zökkenőmentes ellátásához szükséges könyvtáros létszám településünkön 10-12 fő lenne. Azonban a könyvtár jelenlegi helyiségeiben maximum 5 munkahely alakítható ki (és már ez is zsúfoltságához vezet), s a fiókkönyvtár megnyitásával is maximum 7 munkaasztal mellett tudunk majd kölcsönözni, feldolgozni, adminisztrációs feladatokat ellátni stb. Ezért tartom rendkívül fontosnak a Petőfi utcai épület felújításával, átalakításával kapcsolatban, az előző fejezetben megfogalmazottak megvalósulását.

A könyvtár munkatársait 2025-ben is igyekszünk beiskolázni, hiszen csak a folyamatos tanulás révén tudjuk szakmai tudásunkat naprakészen tartani és magas színvonalú szolgáltatásokat biztosítani. A könyvtáros továbbképzések múlt évi átszervezése folytán azonban a költségvetés és a munkaterv elkészítésekor még

nem tudható, hogy az akkreditált képzési helyek milyen továbbképzéseket hirdetnek meg az év folyamán és milyen tandíjat kérnek ezekért, így konkrét elérendő célokat e téren jelenleg nem tudunk meghatározni.

Infrastruktúra

Fizikai terek, bútorzat

Ez évben három, kisebb-nagyobb volumenű feladatot tűztünk ki magunk elé a fizikai terek komfortosabbá tétele érdekében.

- Szeretnénk valamennyi ülőbútorunkat felújítani, azaz a szivacsozásukat kicseréltetni, illetve újra kárpitoztatni. A Könyvtár látogatói által használt székek, fotelok 60%-a már a '80-as évek elején is könyvtári célokat szolgált. Az elmúlt több, mint 40 év során szivacsozásuk elvékonyodott, a rajtuk való ülés rendkívül kényelmetlen. A 8 évvel ezelőtt vásárolt „új” székeink pedig – sajnos – már a 21. századi tömegtermelés termékei, s ebből adódóan szinte mindegyik kárpitozása elvékonyodott, szétfoszlott, a szivacsozásuk kilóg, ami nem csak esztétikai probléma, de a rajtuk ülők ruházatában is kárt tesz.
- A múlt év során a gyermekrészleg polcainak részleges cseréjére szánt összeget a fiókkönyvtár bebútorozására kellett fordítanunk, így ez a feladat az idei évre tolódott. Terveink szerint 10 db, egyenként 200x80 cm-es Billy polccal váltjuk ki a meglévő, 30-40 éves, a folyamatos túlterhelés miatt rendkívül instabillá vált polcainkat.
- A fiókkönyvtár igénybevételéhez igazítva kiegészítjük az év elején beszerzett bútorokat, s a zsúfoltság elkerülésére ügyelve maximalizáljuk a könyvek tárolására szolgáló polcok számát, hogy a helyben elérhető állomány nagysága a lehető legjobban illeszkedjék a felmerülő igényekhez.

Infokommunikációs (IKT) eszközpark

- Sajnos minden reményünk ellenére a Microsoft nem, illetve csak külön díj ellenében hosszabbítja meg a Windows 10 operációs rendszer támogatását. Ez komoly biztonsági kockázatokat jelent, így szükségessé válik a könyvtárban amúgy kifogástalanul működő személyi számítógépek cseréje olyan PC-kre, amelyek alkalmasak a Windows 11 futtatására.
- Tervezünk beszerezni egy, a szerverünk mellé telepítendő mentőegységet. Az év közepéig ezt a feladatot a régi, de még működő szerverünk látta el, azonban az eszköz az elavulás olyan stádiumába került, ahol már nem volt képes megfelelően biztosítani adataink mentését. Így az elmúlt fél év során adat- és adatbázis mentések nélkül voltunk kénytelenek dolgozni, ami rendkívül kritikus állapot, így ezt a lehető leggyorsabban meg kell szüntetnünk.
- A fiókkönyvtári feladatok zökkenőmentes ellátása szükségessé teszi a Fő úti könyvtárban az internetes sávszélesség növelését. A jelenlegi – névleges – 50/7 Mb/sec sávszélességet úgy kell bővíteni, hogy a feltöltési sebesség elérje a garantált 20 Mb/sec-ot. Noha a feladat a 21. század első negyedének végén nem

tűnik problémásnak, a helyzet mégsem egyszerű. Egyrészt az internetszolgáltatást biztosító Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség 2024. december 31-én megszűnt, feladataikat a Pro-M Zrt. vette át, akiktől 2 hónapja hiába várjuk a bővítésre vonatkozó ajánlatot. Másrészt az épületben jelenleg olyan elavult hálózati becsatlakozás van, amely kétséges, hogy milyen mérvű bővítésre lesz lehetőség.

Gyűjteményi információk

2024-ben a központi költségvetésből könyvtári és közművelődési feladatok ellátására fordítható összeg alapján 4 630 200,- Ft-ot kell kötelező jelleggel dokumentum – könyv, hangoskönyv, folyóirat, diafilm stb. – beszerzésre fordítani. Annak érdekében, hogy a fiókkönyvtári állományt is frissen tudjuk tartani, a letéti könyvtárakat is létre tudjuk hozni és a jövő évben is részesülhessünk az érdekeltségnövelő támogatásból, további, mintegy másfél millió forintot tervezünk dokumentumbeszerzésre fordítani az év során.

Ez évben is kitűzött célunk a beszállítói kör bővítése, különös tekintettel a helyi, könyvkereskedéssel foglalkozó vállalkozásokra.

Ez év során is 1 alkalommal tervezünk selejtezést, melyek keretében a fizikailag, illetve tartalmilag elavult dokumentumokat vonjuk ki az állományból. Tekintve, hogy mind a szabadpolcos tereink, mind raktáraink a végletekig zsúfoltak, a selejtezésre kerülő állomány nagysága megegyezik az újonnan beszerzendő könyvállomány nagyságával – esetleg minimális mértékben meg is haladja majd azt.

A könyvkiválasztó terek zsúfoltságát belső átrendezéssel igyekszünk csökkenteni. A könyvtárunkban kevésbé kereset szakkönyvek egy részét raktárba vonjuk vissza, a többi – néhány kurrens téma kivételével – „összefésüljük” a kézikönyvtári állománnyal, amelyet előtte szintén revízió és selejtezés alá vonunk.

Szolgáltatások

2025-ben is kiemelt célunk, hogy az elmúlt évek során meghonosított valamennyi szolgáltatásunkat folyamatosan és magas, illetve még magasabb színvonalon tudjuk biztosítani olvasóinknak, látogatóinknak.

Az év legfontosabb feladata a fiókkönyvtári szolgáltatások zökkenőmentes elindítása és fenntartása lesz. Annak érdekében, hogy a felhasználói elvárásoknak a leginkább meg tudjunk felelni, már a nyitás előtt igyekszünk felmérni a potenciális használók igényeit. Ennek érdekében február elején egy kérdőívet juttattunk el a Facebookon keresztül a Ligetek városrész lakóihoz (Veresegyház – Ligetek csoport), amelyben elsősorban az állomány tartalmi és életkori összetételével kapcsolatos kérdéseket tettünk fel. Az eddig beérkező válaszok máris nagy segítségünkre vannak az állományösszetétel kialakításában.

Természetesen a nyitást követően már a tényleges könyvtárhasználati információk, statisztikák, illetve a helyben megfogalmazott kérések formálják majd az állomány összetételét.

Az év során szeretnénk útjára bocsátani egy új előadássorozatot, „Szülők iskolája” címmel. Ennek keretében olyan szakembereket hívnánk meg, akik a gyermeknevelés egy-egy speciális, ámde a szülők számára fontos területével foglalkoznak, s erről tartanának előadást az érdeklődők számára. Terveink szerint az első ilyen előadásra április elején kerülne sor, „Atipikus fejlődés és a fejlesztés lehetőségei óvodás és kisiskolás korban” címmel.

Minőségirányítás

Amint arról a beszámolóban is szó esett, a minőségirányítási rendszer bevezetése a személyi változások miatt jelentősen lelassult. Be kell látnunk, hogy a gyermekvállalásból adódó fluktuáció mellett a megnövekedett munkaterhek is lassabb tempót követelnek meg tőlünk a minőségirányítás bevezetésének területén, így 2025-ben az alábbi feladatokat tűztük ki magunk elé:

1. Elkészítjük a külső kommunikációs stratégiát annak érdekében, hogy a Könyvtár valamennyi partnerével (az olvasótól a fenntartóig bezárólag) tervezetten és a megfelelő csatornákon tudjunk kommunikálni. Ennek keretében:
 - azonosítjuk valamennyi partnerünket, akikkel munkánk során kommunikációt folytatunk (a fenntartótól kezdve, a társintézményeken át, a potenciális könyvtárhasználókig);
 - azonosítjuk azon csatornákat, amelyeken a kommunikációt folytatnunk kell, illetve lehet (a hivatalos levéltől kezdve a social media felületekig);
 - meghatározzuk, hogy mely partnerünkkel milyen csatornákon, milyen típusú (formális vagy informális) kommunikációt folytathatunk;
 - kijelöljük az egyes kommunikációs csatornák felelőseit és meghatározzuk konkrét feladataikat;
2. Az év során kiválasztjuk azt a 6-10 kulcsfontosságú, illetve kritikus folyamatot, amelyek esetében a hibák, vagy a nem megfelelések nagyban akadályozzák a szolgáltatás működését és/vagy komoly presztízavesztést jelentenek a könyvtár számára. Ezen folyamatok elemzése után elkészítjük a helyes működés folyamatábráját, a folyamatok leírását, illetve meghatározzuk azon kritikus pontokat, ahol a hibák bekövetkezhetnek. Ezen túlmenően meghatározzuk, hogy milyen módon, milyen gyakoriággal és milyen szempontok alapján mérjük a folyamatok megfelelő működését, illetve milyen esetekben élünk a beavatkozás és újratervezés eszközével.
3. Elkészítjük a Könyvtár esélyegyenlőségi tervét, amely célja egyrészt, hogy konkrét teendőket fogalmazzon meg a munkavállalók emberi értékeinek,

méltóságának és egyediségének tiszteletben tartása és megőrzése érdekében, másrészt definiálja a lakosság és ezen belül a könyvtárhasználók azon csoportjait, akik számára – az információhoz való hozzáférés és egyéb információs szabadságjogok érvényesülése érdekében – a Könyvtárnak sajátos szolgáltatásokat vagy feltételeket kell biztosítania.

Partnerségi együttműködések

Önkormányzati intézmények

Annak érdekében, hogy hozzájárulhassunk az önkormányzati intézményekben dolgozók szakirodalmi ellátásához, s szerény eszközeinkkel is segíthessük munkájukat, az erre igényt tartó intézményekben ún. letéti könyvtárakat hozunk létre. Az ott elhelyezett könyvek pro forma a Városi Könyvtár állományába tartoznak majd, de elhelyezésük, kezelésük és leltári felügyeletük az adott intézmény feladata lesz. A letéti könyvtárak állományát az intézményi dolgozók igényei alapján állítjuk össze, s a beszerzések, selejtezések is ezen elv mentén zajlanak majd a jövőben.

Óvodák, alapfokú oktatási intézmények

2025-ben is biztosítjuk a településen – sőt, a környező településeken – működő óvodáknak, iskoláknak, hogy csoportos könyvtári programokon vegyenek részt. Ez lehet akár egy kihelyezett irodalom óra, vagy könyvtárhasználati óra, de akár „csak” egy csoportos könyvkölcsönzés is.

Középfokú oktatási intézmények

Az aláírt megállapodásoknak megfelelően az elkövetkezendőkben is biztosítjuk a közösségi szolgálat lehetőségét a középfokú oktatási intézményekben tanulóknak.

Szakmai szervezetek

Könyvtárunk évek óta testületi tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezetének. Ezen partnerég keretében rendszeresen veszünk részt a PEMEKSZ által szervezett konferenciákon, műhelynapokon, olvasószolgálatos és gyerekkönyvtáros szakmai napokon. Idén is több alkalommal tervezünk részt venni ilyen jellegű eseményeken, de ezek mellett is igyekszünk aktívan részt venni a szervezet életében.

PR/marketing/kommunikáció

Az év egyik legfontosabb feladata az új honlap „birtokba vétele”, működtetésének elsajátítása lesz. A korszerű megjelenésű, portálszerű működést biztosító honlap némileg másféle követelményeket állít elénk és újszerű kommunikációs tevékenységeket igényel majd tőlünk. Az új honlap munkába állásával párhuzamos feladat lesz, hogy koordináljuk a könyvtári OPAC szolgáltatások elérhetőségét

biztosító munkálatokat. Az eddigi online katalógus és a hozzá kapcsolt additív szolgáltatások ezentúl egy önálló felületen, saját szerveren lesznek majd elérhetők. Természetesen továbbra is szeretnénk kiaknázni azokat a – többéves jó kapcsolatokon alapuló – lehetőségeket, amelyeket a Veresi Krónikában, illetve a Veresnet TV-ben való megjelenés jelent számunkra.

Különösen a nyomtatott sajtóban való megjelenés követel meg tőlünk jobb szervezést, hiszen pl. a könyvtári programokról szóló hirdetéseket 2 hónappal a rendezvény előtt már át kell adnunk a szerkesztőségnek, ha azt szeretnénk, hogy az esemény híre időben jusson el az érdeklődőkhöz.

Továbbra is nagy figyelmet fordítunk a közösségi médián való jelenlétünkre, ezt igyekszünk színesebbé és a szélesebb közönségnek tetszővé tenni.

Veresegyház, 2025. február 20.

Berze Lajos
igazgató

BESZÁMOLÓ A VÁROSI MÚZEUM 2024-es ÉVÉRŐL ÉS A 2025. ESZTENDŐ FŐBB TERVEI

BESZÁMOLÓ – 2024

1. Múzeumi alapfeladatok

- Gyűjtőmunka, gyűjtemények
- Nyilvántartás – feldolgozás
- Bemutató

2. Szakmai és intézményi együttműködések

3. Szolgáltatások

4. Látogatószám

5. Közönségkapcsolatok, kommunikáció

6. Működési feltételek

- Személyi feltételek
- Infrastruktúra
- Gazdálkodás

KIEMELT TERVEK – 2024

1. Kapcsolódás a várossá válás 25. évfordulójának programjaihoz

2. A szakmai-intézményi fejlesztés előkészítése

3. „650+” (A település okleveles említésének történeti évfordulója)

4. Épületfelújítás, infrastruktúra

1. MÚZEUMI ALAPFELADATOK

Veresegyház muzeális közgyűjteménye immár 8. éve látja el a település históriájával kapcsolatos, a múzeumokra vonatkozó előírások szerinti szakmai feladatokat. E feladatok lényegében három nagy csoportra bonthatók:

- **Gyűjtőmunka, gyűjtemények.** (A helytörténeti emléktárgy – történeti, néprajzi, fotó stb. – szisztematikus gyűjtése.)
- **Nyilvántartás – feldolgozás.** (Az előírásoknak megfelelő nyilvántartások – gyarapodási napló, szakgyűjteményi leltárkönyvek stb. vezetése és biztonságos tárolás.)
- **Bemutató.** (A muzeális értékek közkinccsá tétele – kutatószolgálat, kiállítások, rendezvények stb.)

A három szakmai terület legfontosabb 2024. évi eredményeit röviden a következőképpen foglalhatjuk össze:

Gyűjtés, gyűjtőmunka

- 2024-ben is tartós maradt az a korábban kialakult tendencia, melynek során a helyi emléktárgy javarészt a veresi lakosok adományaként kerül a Múzeumba. Szintén erősnek mondható az ún. saját gyűjtőmunka, amely az elmúlt évben egyrészt a régészeti gyűjtőkörből adódóan a régészeti leletek növekvő számában, másrészt a polgármesteri váltásból fakadóan a modernkori önkormányzati dokumentumok gyarapodásában mutatkozott meg. A szakgyűjtemények növekedése nagyságrendileg a következő volt:

Régészeti leletanyag (Saját gyűjtés, MNM-től átvétel)	80 tétel
Történeti tárgyi emléktárgy (Adomány, saját gyűjtés)	20 db
Fotóarchívum (Adomány, saját gyűjtés)	100 db
Néprajz (Adomány)	20 db
Történeti dokumentum (Adomány, saját gyűjtés)	600 db
Digitalizált képanyag (Levéltárártól, múzeumoktól kapott)	110 felvétel

Nyilvántartás – feldolgozás

- A Múzeum nyilvántartási rendszerében az alapot a „Gyarapodási Napló” jelenti, mint a gyűjteménybe kerülő emléktárgyak első rögzítésének tulajdonjogi dokumentuma (leltára). Vezetése ideális esetben naprakész, függően egyes emlékek típusától (például: kisnyomtatványok, jelenkori képek stb.) és a gyarapodás ütemétől. Etekintetben még elmaradásaink vannak a 2023-ban bekerült nagyszámú emléktárgy miatt. A múlt év végén a Naplóban rögzített tárgyi tételek száma meghaladta a 400-at.
- A régészeti gyűjtőkörrel bővülés kapcsán megnyitottuk a „Régészeti szakleltárkönyvet”, amely – a néprajzi mellett – a második klasszikus nyilvántartási könyvünk. A Múzeumba került leletanyagokból mintegy 2024-ben 150 tételt vezettünk be a szakleltárkönyvbe.
- Folytattuk a fotográfiai gyűjtemény digitalizálását, hozzávetőleg 100 archív felvétellel.
- Folytatódott a gyűjteményi anyag biztonságos és áttekinthető tárolása (előírásszerű múzeumi tárolók és dobozok, raktári rend) és a működéssel kapcsolatos Adattár további rendezése.

Bemutató

- Intézményünket a látogatók előtt változatlanul hétfői napokon tartjuk nyitva (10–16 óra), de csoportokat (iskolai osztályok, turisták) bejelentkezéssel hétköznapi napokon is fogadunk, illetve

alkalmazkodunk különféle városi események időpontjaihoz (kulturális- és egyházi rendezvények).

- A kiállítás, mint műfaj a múzeumok egyik legfontosabb nyilvánosság előtti megmutatkozása. Nagy népszerűsége okán 2024-ben is megtartottuk a „Veres régen... és még régebben” című várostörténeti bemutatót, amely a település életében az első ilyen jellegű tárlat.
- Kihelyezett, szabadtéri kiállítás sorozatot rendeztünk a barokk templom kertjében május-október hónapokban, havonkénti váltással (6 kiállítás), amely a település múltjának világából mutatott be érdekes eseményeket.
- A Múzeumunk melletti barokk templom még a korábbi régészeti feltárás állapotát „őrzi”, ennek ellenére – vagy inkább épp emiatt – azonban nagyszámú érdeklődőt vonz. Bemutatását 2024-ben is vállaltuk és a terepet valamelyest rendeztük a látogathatóság érdekében.
- A Fabula Kerámiaműhellyel és a Veresegyházért Kulturális Alapítvánnyal együttműködve 2024 nyarán öt gyerek-, illetve családi táborot rendeztünk. A résztvevők száma 110 fő volt.
- Szintén nyári esemény keretében rendeztük meg az immár hagyományossá nemesedett Veresegyházi Népzenei Családi Tábor, 60 fő részvételével.
- Múzeumunk egyik szolgáltatása az ún. Kutatószolgálat, mely az intézményben őrzött emléanyagot különféle kutatásokhoz biztosítja szakemberek számára. Ebbe a körbe tartozik a speciális érdeklődés és kérések (családfa kutatás, hagyomány kutatás stb.) kielégítése is. Szolgáltatásunkat 2024-ben mintegy 40-en vették igénybe.

2. SZAKMAI ÉS INTÉZMÉNYI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK:

- A muzeális intézmények felügyeletét ellátó EMMI Közgyűjteményi Főosztállyal a kapcsolattartás az alapítás óta folyamatos. A 2024. évi kötelező adatszolgáltatást – az új rendszer szerint a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtáron keresztül – teljesítettük.
- Folyamatosan részt vettünk a szakmai szervezetek, valamint a város több intézményt és civil szervezetet megmozgató ünnepein és kulturális eseményein (Majális, Városünnep, Kulturális Örökség Napjai, egyházi ünnepek stb.).
- A Fabula Kerámiaműhellyel és a Veresegyházért Kulturális Alapítvánnyal az együttműködés napi szintű, az említett nyári táborok mellett rendszeresek a gyerekfoglalkozások és a népzenei szakmai napok.
- Rendszeresek a helyi oktatási és szociális intézményekkel való kapcsolatok is: a múzeumi kiállításokat immár rendszeresen látogatják óvodás és iskolai, turista és nyugdíjas csoportok. Vonzáskörzetünk a környékbeli településekre (Szada, Gödöllő, Rákospalota stb.) is kiterjedt.
- Együttműködve a „Közösségi Régészeti Egyesület”-tel, régész munkatársunk munkáját (lelőhely kutatás, terep bejárások stb.) két önkéntes régészeti technikus segíti (Vastagné Kormány Zsuzsa, Kovács László).
- Szabóné Vank Erzsébet munkatársunk továbbra is állandó segítője a Tájház munkájának.

3. SZOLGÁLTATÁSOK:

- Korunk múzeuma – még ha a kisebbek közé is tartozik – ki kell elégítse a közösségi és látogatói igényeket speciális szolgáltatásokkal is. Az egyik a szinte divattá vált családfakutatáshoz nyújtandó szakmai-módszertani segítség a családjuk történetét feltárni kívánó lelkes amatőrök számára. (A kutatói szolgálat keretén belül.)
- Növeltük az ún. múzeumi „Kisbolt” kínálatát, amelyben a látogatók vásárolhatnak veresegyházi vonatkozású és helytörténeti jellegű kiadványokat.
- A régészeti jogosultság következtében bevezettük a telefonos leletbejelentő szolgálatot, amely a nap bármely szakában hívható.

4. LÁTOGATÓSZÁM

A múzeumi világban még mindig kimutatható a 2020. évi covid járvány hatása, melynek következtében – különösen a kisebb intézményekben – kevesebb vagy éppen stagnál a látogatók száma. A negatív jelenség nálunk is kimutatható, s „rátett egy lapáttal” a 2022. év végén bevezetett ún. takarékosági intézkedés, amely hónapokra csökkentette a Múzeum nyitvatartási idejét heti egy napra. A 2023. év adatai:

Múzeumi kiállítások és őregtemplomi régészeti terület	1253 fő
Rendszeres Fabula Műhely és népzenei foglalkozások	1080 fő
Nyári táborok	170 fő
Saját rendezvények (szakmai, KÖN stb.)	250 fő
Múzeumi szolgáltatások igénybevétele	40 fő
Összesen:	2793 fő

5. KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATOK, KOMMUNIKÁCIÓ:

- Ahhoz képest, hogy kismúzeumról van szó és meglehetősen szerény körülmények között dolgozunk, folyamatosan érzékeljük a városlakók szimpátiáját és segítőkészségét. A látogatók visszajelzései (vendégekönvi bejegyzések, személyes vélemények) és a szaporodó adományok (helyi emlékek, pénzbeli hozzájárulások és társadalmi munka) mutatják, hogy a városhoz méltó, kedvelt intézmény lettünk. Támogatóink és az adományozók neveit a Múzeum előterében elhelyezett táblákon örökítjük meg.
- Kiemelt támogatónk a Szép Magyar Szó Alapítvány, amely évente nyújt pénzbeli támogatást (100.000 Ft) a Múzeum kiállításaihoz és rendezvényeihez.
- Nem elhanyagolhatók, és ha forintosítani akarjuk, ide kívánczik a támogatóink által természetben nyújtott segítség (ún. társadalmi munka), melynek hozzávetőleges értéke 150–200.000 Ft volt. Az adományként kapott muzeális értékű emléktárgyak becsült eszmei értéke kb. 600–700.000 Ft.
- Az évek során kialakult és elektronikus számon tartott szűkebb múzeumbarát körrel (90 fő), folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. Rendszeresen jelen vagyunk a „Veresi Króniká”-ban, a VVTV műsoraiban és a helyi közösségi médiában.

6. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

Személyi feltételek

• A Múzeum szakmai gárdája még 2023-ban egy régész munkatárssal egészült ki, így a működtetéséhez szükséges személyi feltételek (egy fő szerződéses szakalkalmazott és két fő megbízásos munkatárs) megfelelőek. Megjegyzem, hogy a szakmai- és szervezőmunka mellett a három fő lát el minden egyéb feladatot is (hétvégi nyitva tartás, dekorációs munkák, raktárgondozás, takarítás, kertészet stb.).

Infrastruktúra

• A múzeumi infrastruktúra (térhasználat, eszközök stb.) megfelelő, bár szükség lenne kisebb fejlesztésekre (telefon bevezetése, szemétszállítás megoldása stb.).

• 2024-ben eljutottunk oda, hogy a múzeumépület szűkké vált és ez hamarosan a további fejlődés és működés gátja lesz. Különösen a gyarapodó műtárgyállomány előírásoknak megfelelő tárolása okoz egyre komolyabb gondot, ideértve a különböző hagyatékok elhelyezését is. (Átmenetileg külső raktárt használunk, önkormányzati tulajdonú épületben.) A fejlesztés-bővülés javasolt konkrétumait a 2024 végén kidolgozott és az Önkormányzatnak átadott fejlesztési tervben részleteztük.

Gazdálkodás

• Az intézmény a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár szervezeti egységeként részesül fenntartói támogatásban. A gazdálkodás – és általában a működés – rendje szempontjából ez a modell 2024-ben is zökkenőmentes volt.

• Itt kell megjegyeznünk, hogy különböző megfontolásokból – az intézmény kismúzeumi jellege, települési beágyazottsága stb. – a kiállításokra belépőjegyet továbbra sem szedünk. (Ezt a hozzáállást a látogatók szimpátiával fogadják.) Van azonban adományláda, melynek bevételét „múzeumi hozzájárulás”-ként kezeljük és folyamatosan befizetésre kerül a városi könyvtár számlájára.

KIEMELT TERVEK – 2025

A szakmai műhelymunka folytonosságának aktuális feladatait ehelyütt nem részletezzük, inkább a kiemelt, valamint nagyobb volumenű terveinkről szólunk.

1. Kapcsolódás a település első írásos említése 650. évfordulójának programjaihoz

• A „+ 650” című kiállítás megrendezése, mellyel Veresegyház múltját mutatjuk be az 1375-ben keltezett oklevélről. A tárlat – mint a címe is mutatja – korábbi korokra is kiterjed, elsősorban a jellemző régészeti lelőhelyek diorámákon keresztül bemutatásával.

• A kiállításához tematikus, a barokk templomra is kiterjedő vezetések és szakmai napok kapcsolódnak.

2. A szakmai-intézményi fejlesztés előkészítése

- A régészeti gyűjtőkörrel kibővült feladatainkból fakadóan a város területén lévő ismert és potenciális lelőhelyek felelős múzeumi felügyeletet kívánnak meg, ezért erre vonatkozó önkormányzati rendelet kiadását kezdeményezzük. A rendelet lényege, hogy a település néhány precízen körül határolt részén bármely építő- vagy beruházási jellegű tevékenység engedélyének kiadása előtt kötelező legyen a Múzeum szakvéleményét kérni a terület régészeti jelentőségéről. (Ha szükséges, a Múzeum régészeti felügyeletet fog biztosítani.) A rendelet előkészítése, majd javasolt elfogadása: 2025. ősz-tél.

- Intézményünk megalapítása (2017) óta „közérdekű muzeális gyűjtemény” besorolással végzi a munkáját. Az eltelt évek során mutatott szakmai fejlődés következtében megérett a helyzet, hogy előre lépjen a közgyűjtemények „rangsorában” és megfelelő előkészítés után a fenntartó Önkormányzat kezdeményezze az EMMI-nél a „területi múzeum” státuszának elérését. Mint fentebb említettük, a Múzeum elkészítette a fejlesztés koncepcióját és annak konkrét vonatkozásait, melyet az Önkormányzat elé terjeszt. Elfogadása esetén az új státusz elérésének javasolt időpontja: 2026.

3. Épületfelújítás, infrastruktúra

Hangsúlyoznunk kell, hogy a múzeumépülettel kapcsolatos műszaki problémák megoldása és a jelentősebb építőipari munkák elvégzése csak az Önkormányzat segítségével és illetékes osztályának szervezésében valósulhat meg.

- 2016-os átadása óta múzeumépületen átfogó karbantartási munkákat nem végeztek. Az immár halaszthatatlan munkákról – nyílászárók javítása-festése, tetőhibák, homlokzatjavítás és festés, mosdók felújítása stb. – lista készült, a munkák elvégzéséhez szükséges fedezetet a költségvetési tervben jeleztük.

- Falszigetelés: Évek óta fennálló probléma a falak vizesedése, a felszivárgó nedvesség nem csak esztétikai probléma, hanem a belső múzeumi terekre is negatív hatással van (muzeális tárgyak épsége, dohos szag stb.). Lényegében az épület teljes körbe szigetelésére van szükség, nem tüneti kezelésre. A munkák elvégzéséhez szükséges fedezetet a költségvetési tervben jeleztük.

- A pince felújítása (lépcső biztonságossá tétele, termálközpont rendezése, festés) szintén évek óta esedékes munka, elvégzésével hasznosítható közösségi teret nyernénk. A felújítás tervei elkészültek (Nagy László építész), a szükséges fedezetet a költségvetési tervben jeleztük.

- Megoldásra vár a Múzeum előtti közterület burkolati hibáinak kijavítása és a kocsibejáró térkövezése.

- A Múzeum mögötti sportpályákon egyre inkább eluralkodik a vandalizmus, ami átterjed az intézmény szűkebb környezetére is. (Hasonló gonddal küszködik még a plébánia, a Szent Pió és az itt élő néhány lakó is.) A megoldást a terület – esztétikailag a helyhez illő – kerítéssel történő szeparálása jelenti, az önkormányzati beruházású sportpályák felőli oldalon.

Veresegyház, 2025. február 17.

Összeállította:

Dr. Varga Kálmán